

Μια αλλιώτικη αγάπη

/ [Γνώμες](#)

Του Ιωάννου Αν. Γκιάφη - Θεολόγου- Πολιτικού Επιστήμονος

Περιγράφοντας ο αρχαίος φιλόσοφος Πλάτωνας σε έναν λόγο του τις ανθρώπινες σχέσεις στην εποχή του, μεταξύ των άλλων καταθέτει και τα εξής: «Ἡ γε ἀδικία καὶ μίση καὶ μάχας ἐν ἀλλήλοις παρέχει.» “Ἡ ἀδικία βεβαίως δημιουργεῖ καὶ μίση καὶ φαγωμάρες μεταξύ των ανθρώπων.” Πόσο αλήθεια αυτή η γνώμη απηχεί και στο σήμερα; Ζούμε άραγε σε μια κοινωνία αγάπης ή σε έναν κόσμο μίσους; Συνυπάρχουμε σε μια κοινωνία θυσιαστικής προσφοράς για τον “άλλον” ή μήπως σε έναν κόσμο αδικίας, διαφθοράς και ηθικής σήψης; Αυτά τα ερωτήματα οδηγούν σε μια προβληματική: Σήμερα εξακτινώνεται η αγάπη μεταξύ των ανθρώπων ή το μίσος φωλιάζει στις καρδιές των ατόμων;

Από την αρχαιότητα ο Ηράκλειτος συνιστά: «Ἀπέχθειαν φεύγετε!» “Αποφεύγετε το μίσος! Εγκαταλείψτε την εχθρότητα και ομονοήσετε!” Η λύση των προβλημάτων είναι απότοκος της αγαπητικής συνύπαρξης και όχι της εχθρικής ύπαρξης. Κι αν ο αρχαίος Ηράκλειτος καταδίκασε το μίσος, πόσο μάλλον η “Εσταυρωμένη Αγάπη”, ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός. Ξεκάθαρα διαμέσου της σημερινής ευαγγελικής περικοπής ο Διδάσκαλος όχι μόνο καταδικάζει εμμέσως την ανθρώπινη εχθρότητα, αλλά προβαίνει και σε μια υπέρβαση. Προστάζει την αγάπη προς τους εχθρούς. Τονίζει εμφαντικά όχι την μερική και δεδομένη αγάπη, αλλά την καθολική αγάπη. Η αγάπη δεν πρέπει να περιστρέφεται μόνο γύρω από συγγενικά, φιλικά και γνωστά μας πρόσωπα, αλλά και γύρω από όσους μας επιβουλεύονται. Μωρό, ανόητο ακούγεται αυτό για τους ανθρώπους, αξιοθαύμαστο όμως στα μάτια του Θεού! Δύσκολο στους περισσότερους, όχι όμως ακατόρθωτο στους φίλους του

Θεού!

Ο Κύριος δεν συμβουλεύει, αλλά εντέλλεται την αγάπη προς τους εχθρούς. Μπορεί άλλες φορές να τον συναντούμε να μην προστάζει. Να αφήνει μια παρότρυνσή Του στην διακριτική ευχέρεια του άλλου. “Εἰ θέλεις, τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώλησον σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς”(Ματθ. 19,21),συμβούλευσε τον νέο πλούσιο. Σήμερα προστάζει την αγάπη προς αυτούς που μας μισούν και αντιπαθούν. Εξάλλου η εντολή αυτή είναι μια προέκταση της εντολής: «Αγάπησε τον πλησίον σου σαν τον εαυτό σου». Πλησίον δεν είναι μόνο ο οικείος, αλλά και ο ξένος. Δεν είναι μόνο ο φίλος, αλλά και ο εχθρός. Εννοεί ως πλησίον τον κάθε άνθρωπο, το κάθε δημιούργημα του Επουράνιου Πατρός, το κάθε πλάσμα του Θεού.

Ἦδη από την Παλαιά Διαθήκη ο Θεός παραγγέλλει στους Ισραηλίτες να ευεργετούν τους εχθρούς τους. “Εάν συναντήσεις το βόδι του εχθρού σου ή το υποζύγιό του να περιπλανιέται, πρέπει να το επιστρέψεις στον αφέντη του” (Εξοδ.24,3), διαβάζουμε στο βιβλίο της Εξόδου. Ο Θεάνθρωπος Χριστός διδάσκει μεν να γίνεται το “καλό” στους εχθρούς, αλλά δίνει βαρύτητα και στην καλλιέργεια της αγάπης προς αυτούς. Δεν αρκεί μόνο η αγαθοεργία της Παλαιάς Διαθήκης, χρειάζεται και η καθολική αγάπη. Αγάπη προς αυτόν που μας ζημιώνει! Αγάπη προς αυτόν που μας συκοφαντεί! Αγάπη προς αυτόν που μας πολεμάει! Αυτή την αγάπη πρώτος την εφάρμοσε ο Χριστός επί του Σταυρού. “Ἄφες αὐτοῖς οὐ γὰρ οἶδασι τὶ ποιοῦσι”(Λουκ. 23,34). Μήπως αυτή η αγάπη δεν αντανακλάται στη ζωή των Αγίων της Εκκλησίας μας; Ο άγιος Πρωτομάρτυρας Στέφανος την ώρα του λιθοβολισμού του θερμοπαρακαλούσε τον Θεό για τους εχθρούς του με τα εξής: “Κύριε μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην”(Πραξ. 7,60).

Αλλά και ο άγιος Διονύσιος επίσκοπος Αιγίνης φανέρωσε την αμέτρητη αγάπη του προς τον εχθρό, όταν ο ίδιος συγχώρεσε, προστάτευσε και φυγάδευσε για να μην τον συλλάβει η αστυνομία, τον φονιά του ίδιου του αδελφού του. Γι’ αυτό ο όσιος Πέτρος ο Δαμασκηνός θα γράψει: “Τέτοιες είναι οι ψυχές των Αγίων, αγαπούν τους εχθρούς περισσότερο από τον εαυτό τους, για να αρέσουν στον Ευεργέτη Χριστό και να τον μιμηθούν όσο μπορούν στη φιλανθρωπία Του.”

Η εφαρμογή της αγάπης είναι και έκφραση της ακράδαντης εμπιστοσύνης μας προς τον Θεό. Η πραγματοποίηση αυτής της θείας εντολής θα καταδείξει την υπακοή μας προς το άγιο θέλημά Του. Ακόμη κι αν μας φαντάζει ακατόρθωτη, με την δική Του βοήθεια μπορεί να επιτευχθεί. “Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις, δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ”. Ως παντοδύναμος και φιλόανθρωπος Θεός προνοεί και για την πρόσκαιρη ζωή μας, ώστε να μας απαλλάσσει από τα μεγάλα κακά, όσα προξενεί η έχθρα. Δεν αφήνει ανυπεράσπιστους τους τηρητές των εντολών Του. Το πρόβλημα δημιουργείται με την αποστασία μας από το θέλημά Του. Τότε βρίσκει την

ευκαιρία ο μισόκαλος Διάβολος και εμφιλοχωρεί στις ζωές μας, σπέρνοντας το μίσος, την αδικία, την ηθική διαφορά, ακόμη και την εγκληματικότητα.

Η έχθρα δεν μας απομακρύνει μόνο από τον συνάνθρωπό μας, αλλά και από τον Θεό. Ενώ είμαστε πλασμένοι να βρισκόμαστε σε κοινωνία με τους άλλους, με την κακία ορθώνονται πελώρια τείχη. Μόνο η αγάπη δύναται να τα γκρεμίσει. Όπως αγάπη είναι ο Θεός, το ίδιο και ο άνθρωπος, ως γνήσιο τέκνο Του, οφείλει να διατηρεί το χαρακτηριστικό γνώρισμα του πατρός του. Είναι θλιβερό σήμερα να παρατηρούμε αντιπαλότητες και μίση, ακόμη και μέσα σε μια χριστιανική κοινότητα. Στην καθημερινότητά μας αντί της αγάπης, να πρυτανεύει το μίσος έναντι του “άλλου”(εργοδότη, γείτονα, συνεργάτη κ. ά.) Έχθρα προς αυτόν που συνδιεκδικούμε! Κακία προς αυτόν που συνυπάρχουμε! Αντιπάθεια προς αυτόν που συναγωνιζόμαστε! Αυτή η εικόνα είναι ανάρμοστη για το πιστό τέκνο του Θεού.

Κάποτε στα μέρη της Λιβύης ένας μοναχός επισκέφθηκε τον γέροντα Σιλουανό. Εξομολογούμενος του είπε: «Γέροντα, έχω έναν εχθρό, οποίος μέχρι τώρα με έχει βλάψει πολύ. Έφθασε στο σημείο την ίδια μου την ζωή να επιβουλευθεί. Γι’ αυτό το λόγο επιθύμω να τον πάω στο δικαστή». Κι ο γέροντας του ζήτησε να προσευχηθούν. Ξεκίνησαν το “Πάτερ ημών” και στη φράση: “καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν”, ο γέροντας τότε είπε: « Μὴν ἀφήσεις ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς οὐδὲν ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν!» «Όχι έτσι γέροντα», του λέγει ο μοναχός. «Έτσι παιδί μου, αφού εσύ θες να πας στον δικαστή για να εκδικηθείς τον εχθρό σου!» Μετά από αυτό ο μοναχός έβαλε μετάνοια στον γέροντα και συγχώρεσε τον εχθρό του. Η αγάπη προς τους εχθρούς είναι θεία εντολή και παρέχει το εισιτήριο για την είσοδο μας στον Παράδεισο. Αμήν!